

působnost jeho i jeho předsedy, zahrnujíc v to jejich práva a povinnosti, byla přikázána ministerstvu zemědělství, nebyly však zrušeny obvodové úřadovny zřízené ve smyslu § 8 zákona č. 330/1919 Sb. z. a n. Vyhláškou ministra zemědělství ze dne 1. května 1935, č. 96 Sb. z. a n. byl změněn toliko název těchto obvodových úřadoven pozemkového úřadu na státní obvodové úřadovny pro pozemkovou reformu. Na agendě uvedených obvodových úřadoven se však nic po věcné stránce nezměnilo, jenže podléhají nyní místo zrušenému Státnímu pozemkovému úřadu ministerstvu zemědělství, jak vyplývá také z presidiálního oběžníku č. 1 ministerstva zemědělství ze dne 29. dubna 1935, čís. 2393-pres./1935 a z oběžníku odboru IX č. 1 ministerstva zemědělství ze dne 2. května 1935, č. j. 201.374/351 IX. Byl proto rekurs státní obvodové úřadovny pro pozemkovou reformu v B. jakožto organické součásti ministerstva zemědělství proti usnesení soudu první stolice podán úřadem k rekursu tomu oprávněným.

Čís. 16392.

I. Nejde o potvrzující usnesení rekursního soudu (§ 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), odmítl-li rekursní soud návrh na projednání pozůstalosti i dědickou přihlášku pro nedostatek stěžovatelova oprávnění k rekursu i k návrhu, ježto jej nepokládá za účastníka řízení (§ 6 a 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), kdežto soud první stolice rozhodl o uvedených návrzích zamítavě, protože neuznával svou příslušnost k projednání pozůstalosti (§§ 24, 25 nesp. pat.).

II. Dědickou přihlášku, která má jinak předepsané náležitosti (§ 122 nesp. pat.), nelze odmítnouti proto, že domnělý dědic nemá podle československého právního řádu dědické právo po zůstaviteli, a nutno ji přijmouti na soud, pokud tu jsou ostatní předpoklady, jichž jest třeba k zavedení pozůstalostního řízení.

III. Dokud určitá osoba nepodala dědickou přihlášku, není účastnicí pozůstalostního řízení a není oprávněna k rekursu proto rozhodnutím soudu.

(Rozh. ze dne 14. října 1937, R I 718/37.)

V pozůstalostní věci po Youssefu Behoru S. z A. (v Egyptě), zemřelém dne 21. srpna 1928 v M. L. (v Československu), navrhli zůstavitelovi bratři Abramín S. a Salamon S., aby bylo pokračováno v projednání dotčené pozůstalosti, a Abramín S. mimo to podal zároveň bezvýmínečnou dědickou přihlášku ze zákona. Soud první stolice (okresní soud v M. L.) zamítl uvedený návrh a dědickou přihlášku, o níž jde, nepřijal na soud. **Důvod y:** Navrhovatelé tvrdí, že jsou tu podmínky k projednání pozůstalosti po Youssefu Behoru S. československým soudem podle §§ 24 resp. 25 nesp. pat., ježto dodatečně vyšlo najevo, že nelze zjistiti státní příslušnost zůstavitelovu a že zůstavitel zanechal v M. L. část svého jmění, t. j. svršky v ceně asi 10.000 Kč. Než podmínky §§ 24, 25 nesp. pat. nejsou v souzeném případě splněny. § 24 nesp. pat. předpokládá především, že zůstavitel měl v tuzemsku řádné bydliště. Tomu tak v případě, o nějž jde, není, neboť zůstavitel se v M.

L. zdržoval přechodně pouze jako lázeňský host, neměl však úmysl trvale se tam usaditi. I kdyby však zůstavitel měl v M. L. bydliště, nebyl by soud k projednání jeho pozůstalosti příslušný, poněvadž celá pozůstalost záleží pouze ze jmění, jež jest v cizině (rozh. č. 7688 Sb. n. s.). Též § 25 nesp. pat. předpokládá, že movitá pozůstalost cizincova, jehož státní příslušnost nelze vyšetřiti, jest v tuzemsku. Z doslovu §§ 23, 24, 137, 138 nesp. pat. vyplývá, že československé soudy mohou projednati movitou pozůstalost jakéhokoliv cizince, tedy i cizince, jehož příslušnost nemůže býti zjištěna, jen tehdy, je-li takovéto jmění v Československu. Jak jest patrnó z inventáře sepsaného dne 29. srpna 1928 notářem Robertem K. jako soudním komisařem, nenalézalo se ani v době zůstavitelova úmrtí z jeho jmění na území Československé republiky nic, nýbrž veškeré jmění zůstavitelovo bylo v Egyptě. Navrhovatelé tvrdí dodatečně, že se v době úmrtí zůstavitelova nalézala v M. L. část jmění zůstavitelova, totiž jeho svršky, jako prádlo, hodinky, jehlice a šatstvo, v ceně asi 10.0000 Kč. Tato část pozůstalostního jmění by byla hledíc na celé pozůstalostní jmění, jehož hodnota přesahuje 50.000.000 Kč, pranepatrná a kromě toho ani tvrzená nepatrná část jmění zůstavitelova na území Československé republiky již dávno není, jak vyplývá ze samého návrhu obou navrhovatelů. Soud jest toho názoru, že jak § 24, tak § 25 nesp. pat. předpokládají, aby se jak v době zůstavitelova úmrtí, tak v době projednání pozůstalosti nalézala v Československu aspoň podstatná část pozůstalostního movitého jmění. Nerozhoduje, že zůstavitelova státní příslušnost není zjištěna a že snad v době úmrtí byl pokládán za československého státního příslušníka. Že zůstavitel nebyl československým státním příslušníkem, je pravoplatně rozhodnuto československým ministerstvem vnitra. Poněvadž tedy soud není příslušný k projednání řečené pozůstalosti, nemohl přijmouti na soud ani dědickou přihlášku Abramina S. R e k u r s n í s o u d potvrdil oběma navrhovateli napadené usnesení s opravou, že se odmítají návrhy stěžovatelů, nikoliv zamítají. D ů v o d y: Ze spisů D 206/28 okresního soudu v M. L. jest patrnó, že Youssef Behor S. zemřel dne 21. srpna 1928 v M. L., že zanechal při svém úmrtí v M. L. svršky v ceně asi 10.000 Kč, že posledního pořízení není, že má tři děti Farnu G., Sol N., Bose A., že stěžovatelé jsou bratry zemřelého, že zůstavitelova státní příslušnost nemohla býti zjištěna, resp. že zemřelý pozbyl státního občanství československého rozhodnutím čs. ministerstva vnitra ze dne 4. listopadu 1931 a že podle rozhodnutí smíšeného soudního dvoru v A. (v Egyptě) ze dne 13. února 1934 nelze ho pokládati za příslušníka egyptského státu. Rozhodujícím pro projednání pozůstalosti a pro zjištění jmění jest den úmrtí zůstavitelova (§§ 536, 545 obč. zák.). Zůstavitel zemřel dne 21. srpna 1928 v M. L. a zanechal jako cizozemec značné movité jmění. K projednání pozůstalosti o tomto jmění je příslušný podle § 108, posl. věty, j. n. okresní soud v M. L., neboť podle čl. VIII č. 3 uvoz. zák. k j. n. nebylo dotčeno ustanovení § 25 nesp. pat. V souzeném případě jde o cizince, jenž není příslušníkem žádného státu a jehož se má podle § 25 nesp. pat. ujmouti a ujímati se podle řečeného předpisu československý soud. Cizinec, jehož státní příslušnost není možno určití, má podle první věty § 33 obč. zák. vůbec stejná občanská práva a povin-

nosti jako tuzemec. Podle toho jest užití na projednání takovéto pozůstalosti československého hmotného práva občanského. Podle našeho práva (§ 732 obč. zák.) jsou povolány k zákonné dědické posloupnosti děti, tedy zůstavitelovy dcery. Na zůstavitelovy bratry by došlo, kdyby tu nebylo dětí (§ 735 obč. zák.). Stěžovatelé proto nemají u nás zákonného dědického práva a nemohou býti pokládáni za účastníky řízení podle § 6 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n. Nejsou tudíž vůbec oprávněni k návrhům v pozůstalostním řízení, o něž tu jde. Rekursní soud se proto nezabýval ostatními vývody jejich rekursu a nevyhověl mu s tím, že jejich návrhy odmítl.

Nejvyšší soud na dovolací rekurs Abramina S. zrušil napadené usnesení a uložil rekursnímu soudu, aby bez zřetele na svůj právní názor po doplnění řízení, bude-li ho třeba, znova rozhodl, dovolací rekurs Salamona S. odmítl.

Důvody:

Třebaže rekursní soud nevyhověl rekursu, přece nejde o souhlasná rozhodnutí nižších stolic, ježto prvý soud zamítl návrh Abramina S. na projednání pozůstalosti po Youssefu Behor S., zemřelém dne 21. srpna 1928 v M. L., a nepřijal na soud jeho dědickou přihlášku podanou ze zákona bezvýmínečně, kdežto rekursní soud ve skutečnosti se meritem věci nezabýval a rekurs vlastně odmítl proto, že Abramina S. nepovažoval za účastníka řízení pozůstalostního po Youssefu Behoru S. To jasně plyne z důvodů napadeného usnesení, jakož i z toho, že rekursní soud opravil enuciát rozhodnutí prvé stolice v enuciátu svého vlastního rozhodnutí tak, že zamítavé rozhodnutí prvé stolice změnil na odmítavé rozhodnutí. Je tudíž dovolací rekurs přípustný bez zřetele na rekursní důvody uvedené v § 46, odst. 2, zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.

Dovolací rekurs, pokud brojí proti názoru rekursního soudu, že dovolací stěžovatel není účastníkem řízení pozůstalostního proto, že nemá podle práva československého dědického práva po svém bratru Youssefu Behoru S., ježto zůstavitel zanechal děti, je důvodný, neboť pozůstalostní soud není oprávněn takto anticipovati výsledek možného sporu o dědické právo (§ 125, 126 nesp. pat.), a proto — pokud nebudou ovšem scházeti jiné předpoklady zavedení řízení pozůstalostního — dědická přihláška dovolacího stěžovatele ze zákona musí býti přijata na soud, jak nařízeno v § 122 nesp. pat., předpokládajíc, že bude i po formální stránce vyhověno všem předpisům dotčeného ustanovení. Poněvadž tedy rekursní soud bez zřetele na §§ 122, 125, 126 nesp. pat. vlastně odmítl rekurs dovolacího stěžovatele, bylo dovolacímu rekursu vyhověno, a bude nyní na rekursním soudě, aby po doplnění řízení, bude-li ho třeba, rozhodl o rekursu věcně.

Salamon S. se k pozůstalosti po Youssefu Behoru S. dosud nepřihlásil, nelze ho tudíž pokládati za účastníka pozůstalostního řízení, a jeho rekurs byl tudíž právem odmítnut rekursním soudem, třebas z důvodů, které se naň nehodí. Ježto stěžovatel nemůže podávati rekurs pouze ve prospěch Abramina S. (§ 37 zák. č. 100/1931 Sb. z. a n.), tudíž ve prospěch osoby třetí, byl jeho dovolací rekurs odmítnut podle § 39, 46 zák. č. 100/31 Sb. z. a n.